

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti'nde ticari faaliyetlerini sürdüren tüm firmaların ve girişimcilerin kamu kaynağı ile aldıkları yatırımların ve desteklerin açık olması ve adil dağıtılması Rekabet Kanunu ve iş etiği açısından oldukça önemlidir. Espressolab firması, Türkiye'de ve Dünya'da ARGE faaliyeti olmayan ve yeme-içme sektöründe yer alan bir firma olarak normallerin çok üzerinde bir hızla büyümüş, 2024 yılı itibarıyla kurucusu tarafından "Her 3 günde 1 şube açmaya başladık." ifadesiyle açıklanmıştır. Bu hızlı büyüme süreci, tarihi mekanların kahveci şubesi olarak Bakanlık ve ilgili kamu kurumlarından kiralanması, özellikle İstanbul ve tarihi şehirlerde uzun yıllardır yasal olarak ticari kurumlara verilmeyen mekanların şube olarak açılmaya başlanması da kamuoyunda dikkat çekmiştir.

Bu nedenle tarihi binaların ticari firmalara kiralanma aşamasındaki kriterlerin açıklanması, özel firmaların nakdi, ayni ve farklı türden aldıkları devlet desteklerinin tespit edilerek kamuoyu ile paylaşılması, siyasi desteği olmayan ancak tüm kriterleri karşılamasına rağmen devlet desteği alamayan ticari işletmelerin kamu desteklerini alamadığına dair şikayetlerin incelenmesi, bazı özel kuruluşların ticaretin doğasına aykırı bir şekilde büyüme hızı ve sebeplerinin tespit edilmesi, mevcut olması halinde bu büyümenin arkasındaki yasal olmayan süreçlerin ortaya çıkarılması, tarihi mekanların korunması ve belirli grupların çıkarları için ticarete açılmaması, yeme-içme sektöründe Rekabet Kanununa aykırı tüm süreçlerin ortaya çıkarılarak gerekli önlemlerin alınması, amacıyla Anayasanın 98, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 21.04.2025

Op. Dr. Ali KARAoba

Uşak Milletvekili

Aylin Yaman
Antalya Mv.

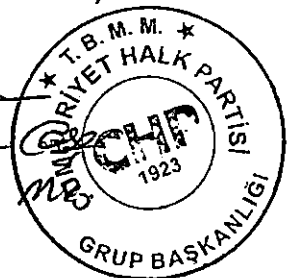
Orhan Somer
Adana Mv.

Okur Konuralp
Antalya Mv.

O. K.

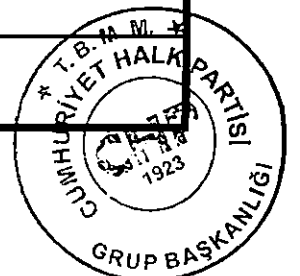
Özgür Erdem İNCESE
Ardahan Mv.

Av. Ali Z.
Antalya

1173 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
ÖMÜR KAAJ SALICI	İSTANBUL	Tm
Doğru Nur SÜZLÜ	ESKİŞEHİR	11. E. Süz
Ali faruk Uzun	Kütahya	Ali 3
A. Tuncay ÇELİK	İzmir	Tuncay
Engin ALTAY	İstanbul	E. Altın
AYKUT KAYA	ANTALYA	AYK
Deriz Demir	Ankara	Deriz
A. Venbi Böküroğlu	Manisa	M. B.
GÜRSUL EROL	Elazığ	G. Erol
Velî Ağbaba	Meletya nu	V. Ağbaba
Barış Bektaş	Konya	B. Bektaş
Hikmet Yalın Halkı	İsparta	H. Yalın
Cumhur Uzun	Muş	C. Uzun
Mustafa ERDEM	Antalya	M. Erdem
Eurim Karakoz	Aydın	E. Karakoz
Metin İSTİKAN	Karselur me	M. İstikan
Fahri ÖZKAN	Kerkelaneli	F. Özkan

GEREKÇE

16/12/1984 tarih ve 18607 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tarihi ve Bedii Değeri Olan Taşınmaz Malların Kiraya Verilmesi Hakkında Yönetmelik" kapsamında tarihi ve bedii değeri olan Hazinesinin özel mülkiyetinde ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz malların kiraya verilmesi işlemleri yürütülmektedir. Yapım veya Onarım Karşılığı Kiralama Modeli; mülkiyeti Vakfına veya Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmazlar üzerine, yüklenicisi tarafından inşa edilip işletme süresi ve bedeli belirlenen süre karşılığı işletildikten sonra taşınmazın tümünü herhangi bir hak talep etmeksizin devredilmesidir. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca belirlenecek esaslarda 5'inci Madde uyarınca "Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca bu Yönetmelik kapsamına giren taşınmaz malların tamamen veya kısmen kiraya verilip verilemeyeceği, verilecekse tamamı mı, bir bölümü mü olduğu (hangi oda, bölüm veya kat gibi) sözleşmesinde yer alması istenilen hususlar belirlenerek mahalli teşkilatına duyurulur. Kira işlemine başlamadan önce taşınmaz malın bulunduğu yer defterdarlık veya malmüdürlüğünce bu hususlar Kültür ve Turizm Bakanlığı teşkilatından resmen öğrenilir. Bu bilgiler de göz önünde bulundurularak kiraya verilmesi belirlenen taşınmaz malın tamamı veya ilgili bölümü bu Yönetmelik esaslarına göre kiraya verilir." ibaresi yer almaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün resmi internet sitesinde de "5737 Sayılı Vakıflar Kanunu'nun 20. maddesi çerçevesinde onarım ve inşa bedeli göz önüne alınarak kira süresi Genel Müdür onayı ile 20 yıl, Vakıflar Meclis Kararı ile de 49 yıla kadar tespit edilebilmektedir. Bunun neticesinde 01.01.2002-31.12.2021 yıllarında 484 adet taşınmaz Yapım Karşılığı Uzun Süreli Kiralama modeline göre değerlendirilmiştir." ibaresi bulunmaktadır. İlgili yönetmeliğe göre kiracılar, 21/7/1983 tarih, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda öngörülen sorumlulukları, sözleşmedeki şartlara uymadığı takdirde Kanunun 62'nci maddesi uygulanır.

Espressolab firması, Türkiye'de ve Dünya'da ARGE faaliyeti olmayan ve yeme-içme sektöründe yer alan bir firma olarak normallerin çok üzerinde bir hızla büyümüş, 2024 yılı itibarıyla kurucusu tarafından "Her 3 günde 1 şube açmaya başladık." ifadesiyle açıklanmıştır. Bu hızlı büyüme süreci, tarihi mekanların kahveci şubesi olarak Bakanlık ve ilgili kamu kurumlarından kiralanması, özellikle İstanbul ve tarihi şehirlerde uzun yıllardır yasal olarak ticari kurumlara verilmeyen mekanların şube olarak açılmaya başlanması da kamuoyunda dikkat çekmiştir. Firmanın şube açılışlarından birine Partili Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da bizzat katılmıştır. Firmanın ulusal basına da yansıyan bazı tarihi binaları şu şekilde

Emirgan Muvakkithanesi (Muvakkithane, muvakkitlerin namaz vaktini ve saati tespit ettikleri, astronomi çalışmaları yaptıkları mekândır.) Emirgan Camii karşısında yer alan şube,

200 yıllık, 1838'de tamamlanan tarihi Teşvikiye Camii'nin altında bulunan şube, ("Arnavutköy Camii" ve "Akıntı Burnu Camii" olarak da bilinen caminin mülkiyetinin Vakıflar İdaresine ait olduğu biliniyor)

Nevşehir Ürgüp'ün 1892 yılında inşa edilen tarihi bina Hüseyin Galip Efendi Kütüphanesi'nin binasının restore edip firmaya kiraladığı şube.

Tüm bu bilgilerle birlikte "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler" de Rekabetin Korunması Hakkındaki 4054 Sayılı Kanun kapsamına girmektedir.

Söz konusu bilgiler de göz önüne alındığında Türkiye Cumhuriyeti'nde ticari faaliyetlerini sürdüren tüm firmaların ve girişimcilerin kamu kaynağı ile aldıkları yatırımların ve desteklerin açık olması gerekmektedir. Espressolab firması özelinde kamuoyunda soru işaretlerine yol açmış olan büyüme hızı ve desteklerin daha şeffaf yürütülmesi gerektiği açıktır. Bu nedenle tarihi binaların ticari firmalara kiralanma aşamasındaki kriterlerin açıklanması, özel firmaların nakdi, ayni ve farklı türden aldıkları devlet desteklerinin tespit edilerek kamuoyu ile paylaşılması, siyasi desteği olmayan ancak tüm kriterleri karşılamasına rağmen devlet desteği alamayan ticari işletmelerin kamu desteklerini alamadığına dair şikayetlerin incelenmesi, bazı özel kuruluşların ticaretin doğasına aykırı bir şekilde büyüme hızı ve sebeplerinin tespit edilmesi, mevcut olması halinde bu büyümenin arkasındaki yasal olmayan süreçlerin ortaya çıkarılması, tarihi mekanların korunması ve belirli grupların çıkarları için ticarete açılmaması, yeme-içme sektöründe Rekabet Kanununa aykırı tüm süreçlerin ortaya çıkarılarak gerekli önlemlerin alınması, amacıyla Anayasanın 98, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 21.04.2025

Saygılarımızla

